

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a Zamecsnik Pósfai és Társai Ügyvédi Iroda (képviselők: dr.Árnyasi Katalin és dr.Elek Csilla) által képviselt W.Kft. felperesnek dr.Bak Béla ügyvéd által képviselt Sz.Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala alperes ellen 32.981.862 Ft közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében **Sz.en**, 2006.évi december hó 1.napján P.20.853/2005/43.szám alatt hozott ítélet ellen a felperes részéről 44.sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes 15 nap alatt megfizetni az alperes részére 240.000 (kettőszáznegyvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

Köteles a felperes az illetékügyben eljáró hatóság felhívására írt időben és módon az államnak megfizetni 809.964 (nyolcszázkilencezer-kilencszázhatvannégy) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket, míg a fennmaradó 90.036 (kilencvenezer-harminchat) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.500.614 Ft tőkét, és ezen összegnek 2004.december 8.napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát és 720.000 Ft képviseleti költséget, valamint 4.666 Ft szakértői költséget. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Ugyanakkor kötelezte a felperest, hogy az illetékügyben eljáró hatóság javára a felhívásban írt időben és módon fizessen meg 809.964 Ft feljegyzett kereseti illetéket, míg a fennmaradó 90.036 Ft illetéket az állam viseli.

Ítéletének indokolása szerint a felperesi társaság hozzájárulás kérése „játékterem üzemeltetéséhez” megnevezésű kérelmet nyújtott be az alperesi hivatal jegyzőjéhez, amelyben I.kategóriájú játékterem működéséhez kérte a jegyző hozzájárulását a **Sz., H.u.45.sz.** alatt működő **É** elnevezésű üzletre. Az alperes jegyzője a 2003.november 6-án kelt 5268-2/2003.számú határozatával a hozzájárulás megadását elutasította.

A felperes ezt követően a **Sz. Felügyelet**nél terjesztett elő kérelmet, amit a **Sz. Felügyelet** az SZF.89284/2003.számú határozatával elutasított. A felperes a **Sz., H.u.45.** alatti játékterem vonatkozásában a **Sz. Felügyelet** határozatát a Fővárosi Bíróságon keresettel támadta meg. A Fővárosi Bíróság a 15.K.30222/2004/8.sorszámú ítéletével a **Sz. Felügyelet** határozatát hatályon kívül helyezte és a **Sz. Felügyelet** alperest új eljárásra kötelezte.

Az ítélet indokolása szerint a bíróság a jegyző szakhatósági nyilatkozatának jogszerűségét vizsgálta. Megállapította, hogy a jegyző szakhatósági állásfoglalása mérlegelési jogkörben meghozott döntés. A bíróság álláspontja szerint az iránymutatás nem ad kellő alapot a döntés meghozatalánál, elengedhetetlen a konkrét ügy vizsgálatára vonatkozó eljárási szabályok betartása. A bíróság szerint a jegyzőnek azt kellett volna vizsgálnia, hogy a konkrét játékterem megnyitása az adott környezetre milyen terhelést jelent, mely társadalmi csoportok, érdekek sérültek ezáltal, és a tevékenység folytatása milyen következményekkel járhat. Ezen vizsgálódásának szempontjait a levont következtetéseit kellett volna a szakhatósági nyilatkozatában rögzítenie.

A per lezárultát követően a Sz. Megyei Jogú Város Jegyzője a 2005.február 14.napján kelt 4152-2/2005.számú határozatával a **Sz., H.u.45.** alatti helyiségre a hozzájárulást megadta, és az azt tartalmazó szakhatósági nyilatkozatot a hivatal a felperesnek kézbesítette.

A **Sz. Felügyelet** 2005.március 3-án kelt levelével értesítette a felperest, hogy a H. u.45.szám alatti játékteremre vonatkozóan az önkormányzat által megküldött jegyzői határozat alapján a társaság részére az engedélyt a hivatal kiállította és az átvehető. A felperes azonban az időközben beállott likviditási problémái miatt a kiállított engedélyt nem hozta el.

Ezt követően a felperes 2005.szeptember 22-én azzal fordult a jegyzőhöz, hogy a 2005.február 14.napján kelt hozzájáruló határozatot „jelenlegi dátummal” újra szíveskedjen kiadni, mivel a **Sz. Felügyelet** nem fogad el 30 napnál régebben kelt hozzájáruló nyilatkozatot. A jegyző 2005.október 19-én kelt 4152-5/2005.számú határozatával a hozzájáruló nyilatkozatot ismételten kiadta. Ezen határozat a felperes részére történt kézbesítése nem volt igazolható.

A felperes a **H. u.45.szám** alatti ingatlanban a korábbiakban játéktevékenységet nem folytatott, a helyiség ilyen tevékenységre történő átalakítását és alkalmassá tételét követően a felperes a tevékenységét a hozzájáruló nyilatkozat kiadása után sem kezdte meg. Ebben a helyiségben játéktevékenységet nem folytatott, a likviditási nehézségekre, illetve az adóemelésekre figyelemmel.

A felperes a **Sz., Sz. u.61.szám** alatti ingatlanban már működtetett játékhelyet, ezen tevékenysége azonban szünetelt. A felperes 2003.december 22-én iktatott kérelmében kérte a fenti ingatlanban lévő un. „Kis Talpas” üzletben II.kategóriájú játékterem működéséhez való hozzájárulás megadását.

A jegyző helyett delegált jogkörben az alperesi polgármesteri hivatal igazgatási osztálya járt el. Az igazgatási osztály a 4092-4/2004.számú határozatával a kérelmet elutasította.

A felperes a **Sz. u.61.szám** alatti ingatlanra vonatkozóan a **Sz. Felügyelet**nél II.kategóriába tartozó játékterem működési engedélyének a kiadása iránt kérelmet nyújtott be, melyet a felügyelet 17070/1/2004.sorszámú határozatával elutasított.

A felperes ezen jogerős határozatot is keresettel támadta meg a Fővárosi Bíróságnál.

Időközben a **Sz. Felügyelet** a **Sz. u.61.szám** alatti ingatlan vonatkozásában a kérelmet elutasító határozatát visszavonta arra hivatkozással, hogy a jegyző határozata jogszabálysértő, mivel a jegyző az indokolási kötelezettségének nem tett eleget. Ezt követően a Fővárosi Bíróságon 15.K.31436/2004.számú közigazgatási per megszüntetésre került.

Az alperesi polgármesteri hivatal igazgatási osztálya 2004.szeptember 21.napján kelt határozatával a **Sz. u.61.szám** alatti „Kis Talpas” Eszpresszóban a II.kategóriájú játékterem működéséhez a hozzájárulását megadta. Ezt követően a felperes a szüneteltetett tevékenységét megkezdte.

A perben a megyei bíróság vizsgálta, hogy az államigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősségnek a Ptk.339.§./1/ bekezdésében szabályozott általános és a Ptk.349.§./1/ bekezdése szerinti speciális feltételei fennállanak-e. Megítélése szerint nem volt vitás a perben, hogy az alperes illetőleg a jegyző, továbbá a jegyző helyett delegált jogkörben eljáró igazgatási osztály államigazgatási jellegű, tehát a közhatalom gyakorlása során kifejtett szervező, intézkedő tevékenységet végzett, amikor a játékterem működéséhez szükséges előzetes hozzájárulást elbírálta.

Az a felek között nem volt vitás, hogy az alperes, illetőleg az igazgatási osztály mindkét kérelem elbírálása során mérlegelési jogkörben járt el. A mérlegelési jogkörben hozott határozat a bírói gyakorlat szerint akkor nem

tekinthető jogszerűnek, ha tényállás nincs kellően feltárva és a mérlegelés szempontjai nem állapíthatók meg.

Ugyanakkor önmagában a határozat jogszerűtlensége a jogalkalmazó kártérítő felelősségét még nem alapozza meg, az esetben sem, ha a közigazgatási bíróság a közigazgatási szerv határozatát az alapul fekvő szakhatósági hozzájárulás tárgyában hozott határozat jogszerűtlen voltára tekintettel hatályon kívül helyezi.

Az ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis csak a nyilvánvaló, kirívó jogsértés, kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés alapozza meg a jogalkalmazó szerv kárfelelősségét. A munka jellegével együttjáró jogalkalmazási és jogszabályértelmezési tévedések a felrőhatóság körén kívül esnek, és kártérítési kötelezettséget nem vonnak maguk után.

Ezen szempontból kiindulva a megyei bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy az alperesi jegyző a 2003.november 6-i elutasító határozata meghozatalakor olyan kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési hibát illetőleg tévedést nem követett el, amely az alperes kártérítési felelősségét megalapozná.

A felperes nem vitatta, hogy ismerte az alperesnek az engedélyezési eljárások során kialakult és a külön iránymutatásban is rögzített gyakorlatát. Így nem hivatkozhat arra, hogy a jegyző által kibocsátott iránymutatás nem jogforrás, mert annak tartalma széles körben, a szakma előtt, így a felperes előtt is ismert volt. A határozat rögzítette, hogy az üzemeltetni kívánt játékterem lakótelep területén belül helyezkedik el, ahol több ezer ember él és a város polgárainak értékítélete alapján fokozottan védett területnek minősül. A határozatban külön rögzített elbírálási szempontokon illetve az iránymutatásra történt utaláson túl **1.sz.tanú** tanúvallomása alapján megállapítható volt az is, hogy az alperes képviselőében a határozat meghozatala előtt a helyszínt bejárta, annak elbírálása szempontjából releváns, fentebb felsorolt szempontjait megvizsgálta és mérlegelési jogkörben eljárva úgy döntött, hogy a felperes kérelme nem teljesíthető.

A **Sz.** u.61.szám alatti játékhely vonatkozásában megállapította, hogy a jegyző helyett delegált jogkörben az alperes igazgatási osztálya járt el.

Az igazgatási osztály által kiadott határozatból ugyanakkor semmilyen olyan tény, körülmény, szempont nem állapítható meg, amelyeket a kérelem elutasítása előtt az osztály megvizsgált, figyelembe vett volna. A határozatból semmilyen módon nem volt megállapítható, hogy milyen okból és indokkal

került a felperes kérelme elutasításra, és e körben az alperes bizonyítást nem tudott felajánlani.

A bíróság álláspontja szerint mindezen körülmények a **Sz.** u.61.szám alatti játékteremmel kapcsolatban az alperes részéről olyan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési mulasztásnak minősülnek, amelyek az alperes kártérítési felelősségét megalapozzák.

A megyei bíróság a kár összegét az igazságügyi szakértői szakvélemény és a szakértőnek a tárgyaláson kiegészített kellőképpen megindokolt és a bíróság által e körben aggálytalanul elfogadott szakértői szakvélemény alapján 1.500.614 Ft-ban állapította meg.

A bíróság álláspontja szerint a bíróság által kirendelt szakértő teljesebb adatbázis alapulvételével készítette el a szakvéleményét, a kiindulási alapja és a kárszámítás során alkalmazott szempontjai is megfelelőek. Az adott játékterem esetében a perben vizsgált időszakot megelőzően is volt játéktevékenység, illetve az engedélynek a megismételt eljárásban történt kiadását követően a tevékenység is folytatódott. Ebből kiindulva ezen játékhely vonatkozásában a kettő pénznyerőgép üzemeltetésének realitását a bíróság igazolt tényként elfogadta.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezést nyújtott be, melyben kérte a megyei bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetének történő teljes helyt adást, illetve az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség mérséklését. Igényt tartott az első- és másodfokú perköltség megfizetésére is.

Álláspontja szerint tévedett a megyei bíróság, amikor ítélete meghozatalakor arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes olyan kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési hibát, illetve tévedést nem követett el a **H.** u.45.szám alatti játékterem vonatkozásában, amely a kártérítési felelősségét megalapozná.

A bíróság tévesen fogadta el, hogy a jegyző által kiadott és az alperes által becsatolt iránymutatásra jogszerűen jegyzői határozat alapítható. A szerencsejáték törvény végrehajtására kiadott 25/1991/X.16./PM. rendelet 11.§./1/ bekezdés a/pontjának 1.alpontja a jogszabályokban foglaltaknak való megfelelés - és nem egy önkényesen kiadott kötelező erővel nem bíró iránymutatásnak megfelelés - vizsgálatát követeli meg.

Megállapítható, hogy a megyei bíróság a jogszabályoknak való megfelelés jegyző általi vizsgálatának kötelezettségét teljes mértékben figyelmen kívül hagyta. A tanúként meghallgatott **1.sz.tanú** jegyző többszöri kérdésre sem

tudta megjelölni, hogy a felperes által benyújtott kérelem melyik jogszabályba ütközik, végül kifejezetten akként nyilatkozott, hogy csupán az iránymutatásba foglaltaknak nem felel meg. Annak ellenére, hogy a kérelem a jegyző szerint sem sértett jogszabályt - holott a hozzájárulás csak ebben az esetben volna megtagadható - a bíróság a kérelem elutasítását nem minősítette kirívóan jogellenesnek.

A jogalkotásról szóló 1987.évi XI.tv. szerint a jegyzőnek nincs jogszabály alkotási felhatalmazása.

Így elfogadhatatlan a megyei bíróság azon álláspontja, hogy a jegyző iránymutatását állítólag ismerte a szakma, az jogszerűvé teszi az abban foglaltakat.

Ez az iránymutatás kötelező erővel nem bír és a jegyzőt nem mentesíti a jogszabályban rá rótt kötelezettségei teljesítése alól.

A H. u.45.szám Sz. szabályozási terv szerint központi vegyes területnek minősül, így a kérelem elutasítása jogszabálysértő volt, különös figyelemmel arra, hogy ezen ingatlantól 200 méterre a jegyző ma is üzemelő játékterem megnyitását engedélyezte.

Kiemelten hivatkozott arra is, hogy a határozat az iránymutatásban foglaltaknak is ellentmond. Az iránymutatás 3. és 4.pontjai tartalmazzák Sz. városának azon részeit, a I.kategóriájú játékterem nem létesíthető. A lakótelepekkel kapcsolatban a 7.pont tartalmaz utalást - és nem kizárást - mintegy fokozott figyelemre és körütekintésre intve az ügyintézőket.

Vitatta az ítélet indokolásának 9.oldal 3.bekezdésében tett megállapításokat, mivel álláspontja szerint iratellenesen állapította meg a megyei bíróság, hogy a jegyző a határozatban rögzítette volna az elbírálás szempontjait. Szintén iratellenes azon ítéleti megállapítás is, hogy „a jegyző megvizsgálta az elbírálás szempontjából releváns körülményeket”. Az elutasító határozat ugyanis erre nézve még csak utalást sem tartalmaz. Ha lett volna ilyen azt a határozatban kellett volna rögzíteni, mivel a határozatból a feltárt tények és a mérlegelés szempontjai a jogszabályi garanciák megléte. A jegyző tanúvallomása pedig a közokiratban rögzítettek valóságtartalmának megkérdőjelezésére nem volt alkalmas.

Az ítélet 4.oldal 1.bekezdésében rögzített 2005.február 22-i dátum helyesen 2005.szeptember 22.

A megyei bíróság a tényállást részben hiányosan állapította meg, mivel a 4.oldal 1.bekezdéséből kimaradt, hogy a hozzájáruló határozat végül csak 2006.március 7-i dátummal került a felperes részére megküldésre.

A **Sz. u.61.szám** alatti II.kategóriájú játékteremmel kapcsolatban álláspontja szerint a megyei bíróság az ítélet indokolási kötelezettségének csak részben tett eleget. Kárigényüket 4.018.146 Ft-ban határozták meg, ennek alátámasztására csatolták az általuk beszerzett igazságügyi adó- és könyvszakértő által készített magánszakértői véleményt.

A megyei bíróság a felperesi kár összegét **2.sz.személy** igazságügyi könyvszakértő által készített szakértői szakvélemény alapján határozta meg, amelyet a bíróság kellőképpen megindokoltnak és aggálytalannak fogadott el.

Ugyanakkor a 42.sorszámú jegyzőkönyvben a meghallgatott **2.sz.személy** igazságügyi szakértő azonban kizárólag a **H. u.45.szám** alatti játékterem vonatkozásában tett megállapításokat, míg a **Sz. u.61.szám** alatti játékterem kapcsán annyit nyilatkozott, hogy az 1.500.614 Ft a költségek levonása utáni nettó összeg.

Ez azonban nem kiegészítés, illetve nem megindokolása a szakvéleménynek. Nem állapítható meg az sem, hogy miből jutott arra az álláspontra a bíróság, hogy a bírósági szakértő a magánszakértőnél teljesebb adatbázisból dolgozott volna.

Az ítélet ellen az alperes csatlakozó fellebbezést nyújtott be, melyben kérte az elsőfokú ítélet akkénti megváltoztatását, hogy az ítélőtábla a felperes keresetét teljes egészében utasítsa el. Kérte a felperes kötelezését az első- és másodfokú perköltség megfizetésére.

Csatlakozó fellebbezésének indoklásául előadta, hogy a megyei bíróság a **Sz., Sz. u.61.szám** alatti játékteremmel kapcsolatban azt állapította meg az alperes részéről olyan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési mulasztások történtek, amelyek az alperes kártérítő felelősségét megalapozzák.

Álláspontja szerint a megyei bíróság tévesen és megalapozatlanul állapította meg az alperes kártérítési felelősségét anélkül, hogy ítéletében bárminemű jogszabályi hivatkozással élt volna az 1.500.614 Ft tőke és járulékai megfizetése jogi alapjaként.

Tévedett amikor olyan követelményeket állított fel az alperessel, mint szakhatósággal szemben, amely követelményeket a vonatkozó jogszabályok nem ismernek.

Kiemelkedően hivatkozott arra, hogy az alperes intézkedései során felróható magatartást nem tanúsított.

Az 1991.évi XXXIV.tv.26.§./4/ bekezdése nem határozat hozatalról, hanem a szakhatóság részéről történő előzetes hozzájárulásról tesz említést, amelyet a törvény végrehajtására kiadott 25/1991/X.16./PM. rendelet konkretizál, amely szakhatósági nyilatkozat kifejezést használ.

Tehát a vonatkozó törvényi rendelkezés nem határozatról, hanem előzetes hozzájárulásról szól.

A Fővárosi Bíróság a 15.K.30222/2004/8.sorszámú ítéletében általános módon írta körül azt, hogy miért tekintette jogszabálysértőnek a jegyzői határozatot. Csupán az Áe.26.§./1/ bekezdése rendelkezését tudta felhívni álláspontja alátámasztására, amely nyilvánvalóan azt jelzi, hogy nincs a hatályos magyar jogban egyetlen olyan speciális rendelkezés, iránymutatás, amely egyértelműen segítené a szakhatósággént az eljárásba bekapcsolódó jogalkalmazót.

Álláspontja szerint sem az előzetes hozzájárulásra, sem a szakhatósági nyilatkozatra vonatkozóan nincsenek a hatályos magyar jogban részletes kötelező előírások, formai és tartalmi követelmények. A jegyző határozata az ügyben az akkor hatályos Áe.43.§./1/ bekezdés c/pontjában foglaltaknak mindenben megfelelt.

A perbeli esetben valójában arról van szó, hogy a jegyző, illetve az igazgatási osztály szakhatósági nyilatkozatára vonatkozó döntés meghozatalának időpontjában nem állt a jogalkalmazó rendelkezésére olyan eljárásjogi iránymutatás, amelynek a tudatos, vagy súlyosan gondatlan megsértése esetén esetlegesen szóba jöhetne a Ptk.349.§. alkalmazása.

A bírói gyakorlatból, illetve a **Sz.** Felügyelet részéről is hiányzik az ilyen érdemben használható iránymutatás. Sem az 1991.évi XXXIV.tv-ben (**Sz.** törvény) sem a végrehajtására kiadott 25/1991/X.16./PM. rendeletben nincs olyan szabály, amelyet a Fővárosi Bíróság a jegyző eljárására nézve hiányosságként előír, és amely alkalmazható lenne az igazgatási osztály eljárására.

Nem lehet súlyos jogszabálysértést, illetve kirívóan okszerűtlen mérlegelést megállapítani akkor, amikor nincs az eldöntendő kérdés tárgykörében irányadónak tekinthető, egységesen elfogadott jogalkalmazói gyakorlat.

A kialakult gyakorlat szerint általában nem lehet kártérítési felelősség alapja a jogszabály által megengedett mérlegelés eredményeként hozott határozat. E körben kérte figyelembe venni az általa megjelölt bírósági határozatokat.

A felperes a fellebbezési észrevételében kiemelte, hogy a Fővárosi Bíróság jogerős ítéletében mondta ki, hogy miért tekintette a jegyző határozatát jogszabálysértőnek. Ugyanakkor a **Sz.** u.61.szám alatti játékterem vonatkozásában a bírósági eljárás során a **Sz.** Felügyelet a perben támadott közigazgatási határozatot a jegyzői határozat jogszabálysértő voltára figyelemmel vonta vissza, és így a bírósági eljárást megszüntette. Ezen határozat pedig azt tartalmazza, hogy a jegyző nem tett eleget az **Áe.43.§./1/** bekezdés c/pontjában foglalt indokolási kötelezettségének, amikor a játékterem üzemeltetéséhez történő hozzájárulási kérelmet indokolás nélkül elutasította.

Nem helyes az alperes arra való hivatkozása sem, hogy a Fővárosi Bíróság csupán az **Áe.26.§./1/** bekezdése rendelkezését tudta felhívni álláspontja alátámasztására. A Ptk. nem tesz különbséget a tekintetben, hogy a jogalkalmazó az alkalmazandó jogszabály egy vagy több rendelkezéseit sértette meg súlyosan felróható módon, e mulasztásának következményeit alperesnek viselnie kell.

Nem helyes az alperesnek a Ptk.349.§-ával kapcsolatos csatlakozó fellebbezési érvelése sem, hiszen ezen §-alkalmazási körében elegendő, ha a jogalkalmazó a vonatkozó eljárási szabályok rendelkezéseit sérti meg felróhatóan.

Nem mentesíti a jegyzőt ebben az esetben az sem, ha nincs e körben bírói gyakorlat, illetve a **Sz.** Felügyelet honlapján sem található instrukció.

Ha a jegyző a magasabb nyilatkozási formát választotta, amikor határozatot hozott, az nyilvánvalóan nem mentesíti őt az alól, hogy a választott döntési formának megfelelő jogszabályi követelményeknek eleget tegyen. A jegyző pedig a határozatra irányadó indokolási kötelezettségének nem tett eleget.

A felperes fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése az alábbiak szerint nem alapos.

A perben a felperes kártérítési igényét az alperes által a **Sz., H.u.45.** alatti I.kategóriájú és a **Sz.** u.61.szám alatti II.kategóriájú játékterem

vonatkozásában meghozott elutasító határozatára alapította arra hivatkozással, hogy mindkét határozat jogszabálysértő volt.

Az eljárás adataiból ugyanakkor megállapítható, hogy a **H.** u.45.szám alatti játékteremmel kapcsolatban **1.sz.tanú** jegyző 5268-2/2003.szám alatt hozta meg a hozzájárulás megadását elutasító határozatát. Ezen játékteremmel kapcsolatban folyamatban volt közigazgatási perben a Fővárosi Bíróság a 15.K.30222/2004/8.sorszámú ítéletével a **Sz.** Felügyelet 89284/2003. számú határozatát hatályon kívül helyezte és a **Sz.** Felügyeletet új eljárásra kötelezte. A közigazgatási perben a bíróság vizsgálta az alperes által ezen eljárásban kiadott szakhatósági nyilatkozat jogszerűségét. Álláspontja szerint az iránymutatás általános rendelkezéseire alapítottna a felperesi kérelem jogszerűen nem volt elutasítható és az iránymutatás nem volt kellő alap a döntés meghozatalánál, emellett elengedhetetlen a konkrét ügy vizsgálatára vonatkozó eljárási szabályok betartása. A közigazgatási bíróság szerint a jegyzőnek azt kellett volna vizsgálnia, hogy a konkrét játékterem megnyitása az adott környezetre milyen terhelést jelent, mely társadalmi csoportok, érdekek sérülhetnek ezáltal és a tevékenység folytatása milyen következményekkel járhat. Ezen vizsgálódásának szempontjait, a levont következtetéseit kellett volna a szakhatósági nyilatkozatában rögzítenie.

Kétségtelen, hogy az 1997.évi LXVI.tv.(Bsz.) 7.§-a szerint a bíróságnak az ügy érdemében hozott határozata minden más szervre, így a bíróságokra is kötelező. Ez azt jelenti, hogy jelen polgári perben nem kerülhet sor a közigazgatási perben hozott jogerős döntés felülvizsgálatára.

A Pp.4.§-a szerinti szabályozás tükrében azonban a kártérítési per bírósága önállóan vizsgálhatja azt, hogy valamely közigazgatási tevékenységhez kapcsolódik-e kártérítési felelősség. Ez adott esetben kiterjedhet az alperesi határozatok jogszerűségének utólagos értékelésére és azoknak a felperes állított kárával való összefüggése vizsgálatára.

Minden perben a per tárgyának megfelelően kell értékelni és vizsgálni a per szempontjából lényeges kérdéseket. A közigazgatási eljárásban az volt a per tárgya, hogy a **Sz.** Felügyelet által meghozott határozat, illetve az alperesi jegyző szakhatósági nyilatkozata jogszabálysértő volt-e vagy sem. Ugyanakkor jelen pernek az a tárgya, hogy a közigazgatási jogkörben okozott kártérítés általános és speciális feltételei fennállanak-e. (Ptk.339.§./1/ bekezdés, 349.§./1/ bekezdés)

Önmagában a közigazgatási ügyben hozott jogerős ítéletben megállapított jogszabálysértés a közigazgatási jogkörben okozott kártérítés igényét még nem alapozza meg.

Az ítéltábla a H. u.45.szám alatti játékterem körében osztotta a megyei bíróság azon jogi álláspontját, miszerint nem állapítható meg az alperesi jegyző olyan kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési hibája, illetőleg tévedése, amely az alperes kártérítési felelősségét megalapozná.

Egységes az ítélkezési gyakorlat abban, miszerint önmagában az, hogy az államigazgatási szerv vagy bíróság eljárása, határozata téves, jogszabályba ütköző még nem ad alapot a felróhatóság megállapítására. A törvényes rendelkezések be nem tartása vagy a törvény rendelkezéseivel éppen ellentétes eljárás általában csak akkor alap a kártérítési felelősség megállapítására, ha az alkalmazott rosszhiszeműen, szándékosan, vagy súlyosan gondatlanul határozott, intézkedett vagy mulasztott. A felróhatóság értékelésével kapcsolatban követett állandó bírói gyakorlat szerint a munka jellegével együttjáró jogszabályalkalmazási, értelmezési tévedések a felróhatóság körén kívül esnek. Egyedül az a körülmény, hogy a határozat utóbb tévesnek bizonyul, nem vezethet annak megállapítására, hogy a meghozatalában közreműködők vétkes magatartást tanúsítottak volna. A felróhatóság hiányában pedig a kártérítési felelősség nem áll fenn, hiszen a jogszabály eltérő értelmezése egymagában jogellenes és felróható magatartást nem valósít meg, a téves jogértelmezésen alapuló határozat meghozatala a hatóság alkalmazottja vétkességének megállapításához nem elegendő: erre nyilvánvaló és kirívó jogsértés esetén van csak jogi lehetőség (BH.1996/6/311., BH.2000/2/55.).

Tény, hogy a jegyző 2003.november 6-i elutasító határozata a közigazgatási perben meghozott jogerős ítéletben foglaltak szerint - indokolási kötelezettség elmulasztása miatt - törvénytörtő volt.

Az ítéltábla osztotta a megyei bíróság azon jogi álláspontját, hogy a jegyző a 2003.november 6-i elutasító tartalmú határozata meghozatalakor mérlegelési jogkörben járt el, és meghallgatásával a mérlegelés köre és szempontjai is tisztázást nyertek.

A Sz. Törvény (1991.évi XXXIV.) 26.§./4/ bekezdése illetve a 25/1991/X.16./PM. számú rendelet 11.§./1/ bekezdés a/1.pontja alatti szabály csak utaló szabály, a jegyzőnek a hozzájárulás megadásával, illetve

megtagadásával kapcsolatos eljárására nézve tételesen meghatározott előírást nem tartalmaz.

Az ítéltábla álláspontja szerint mivel a jogszabály nem írja elő egyértelműen és tételesen a jegyző mérlegelési jogkörében lefolytatandó eljárásának szabályait az adott ügyben nem vonható le az a következtetés, hogy döntése kirívóan törvénysértő mérlegelés eredménye.

Ekként a megyei bíróság a fenti szempontokat mérlegelve helyes jogi következtetésre jutott, amikor a vitatott jogértelmezési kérdéseket egyenként elemezve azt állapította meg, hogy az alperest a **Sz., H.u.45.** alatti játékteremre vonatkozó elutasító határozat meghozatala során felróható jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés nem terheli.

Az alperesnek a Pf.5.sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt ellenkérelmi érvelésére tekintettel rámutat arra is az ítéltábla, hogy a közigazgatási jogkörben okozott kár megállapításának az általános (Ptk.339.§.) és speciális feltételei (Ptk.349.§./1/ bekezdés) konjunktívak, tehát együttesen kell fennállniuk. Ha ezen feltételek közül bármelyik hiányzik, úgy a kártérítés megállapítására nem kerülhet sor. A **H. u.45.szám** alatti játékterem vonatkozásában kártérítésre alapot adó jogellenes magatartás hiányában a többi törvényi tényállási elem érdemi vizsgálata szükségtelen.

Ezért csak utal az ítéltábla arra, hogy a következetes bírói gyakorlat szerint elmaradt haszon megállapítására csak konkrét, igazolható adatok alapján kerülhet sor, e szempontból a tervezett nyereségnek nem, csupán a tényleges haszonkiesésnek van jogi relevanciája. Ahhoz tehát, hogy az elmaradt vagyoni előny megítélhető legyen, a perben annak bizonyítása szükséges, hogy ahhoz a károsult a károkozó magatartás hiányában a bizonyossággal hatályos valószínűséggel hozzájutott volna.

A felperesnek tehát az igénye megalapozottságához a perben a bizonyossággal hatályos valószínűséggel azt kellett bizonyítania, hogy az alperes felróhatósága hiányában mely időpontban tudta volna üzemeltetni a **H. u.45.szám** alatti I.kategóriájú játéktermet.

A peradatok szerint a felperes a **H. úti** játéktermet nem az elutasító határozat miatt nem nyitotta meg, ebben a likviditási okok és többszöri adóemelés is közre játszott.

Ezt támasztja alá **3.sz.** tanúnak a 39.sorszámú jegyzőkönyv 3.oldal 2 bekezdésében megtett azon tanúvallomása, hogy „meglett az engedély a **H. úti** üzletre azért nem nyitottuk meg a játéktermet, mert kétszer volt adóemelés és forgalomcsökkenés lett, így nem érdemes ezt a tevékenységet folytatni.”

„A H. utcában érdekmúlás történt" (14.oldal 5.bekezdés). „A kárcsökkenés miatt nem szereztünk be újabb gépeket az elutasító határozat után", de a 16.sorszám alatti felperesi előkészítő irat tartalma is.

Az ítéletábla a **Sz., Sz.** u.61.szám alatti II.kategóriájú játékteremmel kapcsolatos alperesi csatlakozó fellebbezési érvelést érdemben nem osztotta.

Kétségtelen, hogy a **Sz.** szervezéséről szóló 1991.évi XXXIV.tv.26.§./4/ bekezdése az önkormányzat jegyzőjének előzetes hozzájárulásáról tesz említést, amelyet a törvény végrehajtási rendelete a 25/1991/X.16./PM. rendelet konkretizál. Ezen rendelet 11.§./1/ bekezdés a/1.pontja a jegyző szakhatósági nyilatkozatát kívánja meg.

A fentiek alapján helyes az alperes azon csatlakozó fellebbezési érvelése, hogy a fenti jogszabályhelyek nem határozatot, hanem előzetes hozzájárulást és a szakhatósági nyilatkozat kategóriáját használják.

Az is kétségtelen, hogy nincs egységes gyakorlat, illetve jogszabályi előírás, hogy a jegyző ezen hozzájárulását vagy elutasító álláspontját nyilatkozási vagy határozati formában tegye meg.

Ugyanakkor abban egyértelmű a közigazgatási bírói gyakorlat, hogy a jegyző akár határozatot hoz, akár nyilatkozási formában rögzíti álláspontját, ez esetben mérlegelési jogkörben jár el.

A mérlegelési jogkörben meghozott szakhatósági állásfoglalás - akár nyilatkozat, akár határozati formában testesül meg - akkor tekinthető jogszerűnek, ha a hatóság a tényállást kellően feltárta, a vonatkozó eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatók, és a mérlegelés jogszerűsége is megállapítható.

A felek között sem képezte vita tárgyát, hogy a hatóság a perbeli szakhatósági állásfoglalás meghozatalakor mérlegelési jogkörében járt el. A közigazgatási eljárásra vonatkozó egyértelmű ítélkezési gyakorlat szerint a mérlegelési jogkörben hozott döntés nem tekinthető jogszerűnek, ha a tényállás nincs kellően feltárva és a mérlegelés szempontjai nem állapíthatók meg. (BH.2000.331., BH.2002.121.)

A játékterem működéséhez való hozzájárulás megadása vagy megtagadása az önkormányzat jegyzőjének mérlegelési jogkörébe tartozó hatáskör, döntését indokolni köteles (Legfelsőbb Bíróság Kf.V.27015/1999/4.).

Erre figyelemmel az ítéltábla azt vizsgálta, hogy a **Sz., Sz.** u.61.szám alatti játékterem tekintetében a szakhatósági állásfoglalás illetve ezen szempontoknak megfelelt-e.

A **Sz.** u.61.szám alatti játékterem vonatkozásában a jegyző helyett - delegált jogkörben - az alperes igazgatási osztálya járt el, mely a 2004.január 28-án kelt 4092-4/2004. számú határozatával a felperes kérelmét elutasította. Az elutasító határozat indokolásában jogszabályi hivatkozáson túl csupán azt tartalmazta, hogy „fenti helyiség tekintetében az idézett jogszabály értelmében a hozzájárulást a jegyző nem adja meg”.

Az ítéltábla álláspontja szerint tehát ezen szakhatósági állásfoglalás nem felel meg a fentebb részletezett elveknek és az ebben a körben kialakult közigazgatási bírói gyakorlatnak. Ezért a megyei bíróság helyesen állapította meg, hogy ez az alperes részéről olyan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési mulasztásnak minősül, amely, mint jogellenes magatartás az alperes kártérítési felelősségét megalapozza.

Ugyanakkor az ítéltábla osztotta a felperes azon fellebbezési érvelését, hogy a **Sz.** u.61.szám alatti II.kategóriájú játékteremmel kapcsolatos elmaradt haszon összezszerűsége körében a megyei bíróság az indokolási kötelezettségének csak részben tett eleget, ez a hiányosság azonban a döntés érdemére nem hat ki, az indokolásbeli kiegészítés a másodfokú eljárásban pótolható.

A beszerzett 22.sorszámú igazságügyi könyvszakértői szakvéleményből megállapítható, hogy a könyvszakértő a **Sz.** u.61.szám alatti játékterem kieső bevételeit becsléssel állapította meg, mégpedig a 2003.február-május közötti hónapokban elért bevételből indult ki, amikor is az egység üzemelt. Ezt az összehasonlító mintát az ítéltábla is megfelelőnek tartotta.

A szakértő 42.sorszámú jegyzőkönyvben történt meghallgatásakor előadta, hogy **4.sz.személy** magánszakértői véleményében csak a pénznyerő helyhez közvetlenül hozzárendelhető költségeket vette számításba, - melyet a magánszakértő nem is vitatott - míg ő az értékcsökkenés leírással és a bérköltséggel is számolt és ezt kalkulálta - egy átlagot véve - a jövedelmezőségi mutatók alapján. Ezen költségeket a továbbiakban is számításba vette és átlagos jövedelmezőségi mutatóval számolt (42.sorszámú jegyzőkönyv 5.oldal utolsó bekezdés, 6.oldal 1.bekezdés).

Nem hagyható figyelmen kívül, az sem, hogy az e körben kialakult széleskörű bírói gyakorlat értelmében a magánszakértői szakvéleményt csak mint a

peres fél személyes nyilatkozatát lehet figyelembe venni. Így az ítéltábla álláspontja szerint a megyei bíróság a fenti kiegészítést is figyelembe véve megalapozottan fogadta el **2.sz.személy** igazságügyi könyvszakértői szakvéleményét, az megalapozottan képezi azösszepszerűségi döntés alapját.

Ugyanakkor a felperesnek a magánszakértő és az igazságügyi szakértő meghallgatásán kívül további bizonyítás iránti indítványa nem volt, más szakértő kirendelését nem kérte.

Ezért a felperes keresete az igazságügyi szakértői véleményben rögzített mértéken túlmenően nem megalapozott, a magánszakértői véleményen alapuló elmaradt haszon összegére való hivatkozása alaptalan.

A felperes fellebbezésében felhozott tényállásbeli kifogást az ítéltábla osztotta. Helyesen hivatkozott az ítélet 4. oldal 1. bekezdése körében arra, hogy a felperes 2005. szeptember 22. napján fordult az alperes jegyzőjéhez azon kérelmével, hogy a 4251-2/2005. számú hozzájáruló határozatukat jelenlegi dátummal újból szíveskedjen kiadni, mivel a **Sz.** Felügyelet nem fogad el 30 napnál régebben kelt hozzájáruló határozatot. Ezen dátumbeli elírás azonban az ítélet érdemi helyességét nem érinti.

Az ítéltábla nem találta alaposnak a felperesnek az elsőfokú perköltség összegének leszállítására vonatkozó fellebbezését sem. Az elsőfokú eljárásban a pertárgy értéke 32.981.862 Ft volt, és a felperes túlnyomórészt pervesztes lett. A megyei bíróság által megítélt elsőfokú perköltség összege pedig 2,5 %, amely a 32/2003/VIII.22./ IM. rendelet 3.§./2/ bekezdés b/pontja alapján eltúlzottnak nem minősül, figyelemmel arra is, hogy a megyei bíróság több tárgyalást tartott és a jogi képviselő több alkalommal részletes előkészítő iratot terjesztett elő.

Mindezen indokok alapján az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét a Pp.253.§./2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban a felperes túlnyomórészt pervesztes lett, ezért a Pp.81.§./1/ bekezdése szerint köteles megfizetni az alperes másodfokú perköltségét, amelynek összegét az ítéltábla a már hivatkozott IM. rendelet 3.§./5/ bekezdése alapján a pertárgy értékéhez igazodva állapította meg.

Az ítéltábla a Pp.81.§./1/ bekezdése szerint kötelezte a túlnyomórészt pervesztes felperest a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt

fellebbezési eljárási illeték megfizetésére, míg az alperes személyes illetékmentessége folytán a fennmaradó illetéket az Itv.4.§./1/ bekezdése értelmében az állam viseli.

Győr, 2007.évi november hó 15.napján

Dr.Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr.Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr.Lezsák József sk.
bíró